



GAMZE HOCA SOSYALDE

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SENARYO 4



Soru 1 (SB.5.3.3):

- 1.1.Mezopotamya'da yaşayan Sümerlerin çivi yazısını icat ederek tarih çağlarını başlatması ile Anadolu'da kurulan Lidyalıların parayı icat ederek takas usulüne son vermesinin insanlık tarihine katkılarını karşılaştırınız.
- 1.2.Sümerlerin çok amaçlı kullanılan Zigguratları ile Urartuların inşa ettiği su kanalları ve barajların toplumsal yaşama katkılarını kıyaslayınız.

Soru 2 (SB.5.3.3):

- 2.1.Mezopotamya uygarlıklarından Asurluların Anadolu'da ticaret kolonileri kurarak çivi yazısını Anadolu'ya taşımasının önemi nedir?
- 2.2.Anadolu uygarlıklarından İyonların deniz ticaretiyle uğraşması ve özgür düşünce ortamı sayesinde Tales ve Pisagor gibi bilim insanlarını yetiştirmesinin bilim mirasına etkisini açıklayınız.

Soru 3 (SB.5.3.3): Babillerin Hammurabi Kanunları ile tarihteki ilk yazılı anayasayı oluşturmasının hukuk alanındaki önemini belirtiniz. Bu kanunların günümüz hukuk anlayışından temel farkı (kısasa kısas) nedir?

Soru 4 (SB.5.4.1):

- 4.1.Demokrasi ve cumhuriyet kavramları arasındaki ilişkiyi açıklayarak her ikisinin ortak bir yönünü (örneğin egemenlik, hukuk vb.) belirtiniz.
- 4.2."Her demokrasi bir cumhuriyet olmayabilir" ifadesini kaynaklardaki İngiltere örneği üzerinden açıklayınız.

Soru 5 (SB.5.4.1): Demokratik yönetimlerin temel ilkelerinden olan "Milli Egemenlik" ve "Hukukun Üstünlüğü" kavramlarının, halkın haklarını koruma ve yönetim gücünü sınırlama açısından önemini değerlendiriniz.

Soru 6 (SB.5.4.2):

- 6.1.Etkin bir vatandaşın seçimlerde bilinçli oy kullanması ve ülke yönetimini (güncel olayları) takip etmesi, bir ülkedeki demokrasinin güçlenmesine nasıl katkı sağlar?
- 6.2.Etkin bir vatandaşın yasalara uymasının toplum düzeni üzerindeki etkilerini belirtiniz.

Soru 7 (SB.5.4.2): Toplumsal sorunlara duyarlı olan ve gönüllü çalışmalara (yardımlaşma, çevre temizliği vb.) katılan bir vatandaşın, toplumsal dayanışma ve huzur üzerindeki etkilerini açıklayınız.

Soru 8 (SB.5.4.2):

- 8.1.Etkin bir vatandaşın çevre sorunlarına duyarlı olması ve geri dönüşüm yapması, "çevresel sürdürülebilirlik" açısından neden önemlidir?
- 8.2.Etkin vatandaşların kamu kurumlarını denetlemesinin yönetimde şeffaflığı nasıl artırdığını açıklayınız.

SENARYO 4 - CEVAP ANAHTARI



1.Soru Cevabı:

- 1.1.Sümerlerin yazıyı bulması bilginin nesilden nesle aktarılmasını (kültürel miras) sağlarken, Lidyalıların parayı bulması ekonomik hayatı ve ticareti kolaylaştırmıştır.
- 1.2.Zigguratlar eğitim ve bilim merkezi (rasathane) işlevi görürken; Urartu kanalları tarımsal üretimi ve yerleşik hayatı desteklemiştir.

2. Soru Cevabı:

- 2.1.Asurlular sayesinde Anadolu çivi yazısıyla tanışmış ve "tarih çağlarına" girmiştir.
- 2.2.İyonların özgür düşünce ortamı felsefenin ve modern bilimin temelini atmıştır.

3. Soru Cevabı: Hammurabi Kanunları devlet düzenini sağlamış ve adaleti yazılı hale getirmiştir. Günümüzden farkı, suçun aynısının ceza olarak verildiği "kısasa kısas" sistemidir.

4. Soru Cevabı:

- 4.1.Her ikisinde de egemenlik halktadır.
- 4.2.İngiltere gibi ülkelerde halk iradesi (demokrasi) varken devletin başında sembolik bir kraliyet (monarşi) olabilir, bu yüzden cumhuriyet değildir.

5. Soru Cevabı: Milli egemenlik gücün halkta olduğunu, hukukun üstünlüğü ise kimsenin yasadan üstün olmadığını ve herkesin haklarının eşit korunduğunu garanti eder.

6. Soru Cevabı:

- 6.1.Bilinçli katılım yönetimin daha adil ve doğru kararlar almasını sağlar.
- 6.2. Yasalara uyum, çatışmaları önler ve huzurlu bir toplum yapısı oluşturur.

7. Soru Cevabı: Gönüllü çalışmalar insanlar arasındaki empatiyi geliştirir, kriz anlarında toplumun bir arada kalmasını sağlar ve yardımlaşma bilincini artırır.

8. Soru Cevabı:

- 8.1.Gelecek nesillere temiz bir dünya bırakılmasını sağlar.
- 8.2. Vatandaşların kurumlara soru sorması veya dilekçe hakkını kullanması, kurumların hata yapmasını engelleyerek şeffaflığı sağlar.